

Канабіс в законі

Через війну легалізація медканабісу в Україні необхідна як ніколи. Чому навколо нового законопроекту виникають суперечки?

13 липня 2023 року Верховна Рада України підтримала у першому читанні законопроект про легалізацію медичного канабісу. Цей документ передбачає регуляцію обігу рослин роду конопель у медичних, промислових цілях, науковій та науково-технічній діяльності. Зокрема пропонує легалізувати в Україні ліки на основі медканабісу.

Це вже не перша спроба «протягнути» подібний законопроект через парламент, проте раніше він не набирав потрібної кількості голосів. Та цього разу документ отримав видиму підтримку від влади ще напередодні голосування. Зокрема у червні, під час свого виступу до Дня Конституції, Президент України Володимир Зеленський закликав парламент легалізувати медичний канабіс, «щоб усім українським громадянам не довелося терпіти біль».

На підтримку виступила також Рада національної безпеки та оборони. Там зазначили, що ухвалення такого законопроекту «стане кроком у напрямку гуманізму та зорієнтованості на потреби людей». Раніше за легалізацію публічно висловлювався і міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко.

Незважаючи на те що законопроекту все ж таки вдалося пройти перше читання, він наштовхнувся на хвилю критики. Насамперед – з боку фракції «Батьківщина» та її очільниці Юлії Тимошенко, яка заявила, що у випадку легалізації Україна «перетвориться на Колумбію», тобто «наркоплантацію». З усіх депутатів «Батьківщини» голос «за» цей законопроект віддала лише одна нардепка, Альона Шкрум, яку згодом змушували скласти через це свій депутатський мандат.

Крім цього, звернення проти легалізації опублікувала також і Всеукраїнська рада церков і релігійних організацій. Головний аргумент противників такого законопроекту: буцімто легалізація

медичного канабісу насправді є лише приводом та першим кроком до легалізації марихуани як такої, тобто до зняття будь-якої відповідальності перед законом за вживання та вирощування канабісу в Україні в принципі.

Ліки на основі медканабісу – ефективний помічник для пацієнтів з цілим переліком складних діагнозів. Саме тому вони дозволені вже у 56 країнах світу.

Це, звісно ж, не так. Законопроект має на меті легалізацію виключно медичних препаратів на основі окремих сортів канабісу – лікарських засобів, які мають відпускатися винятково за рецептом лікаря, мають чітке дозування та не передбачають використання складників, здатних викликати так званий кайф, призвести до наркотичної залежності, або, у випадку, якщо пацієнт перестане вживати такі ліки, до абстинентного синдрому, або ж «ломки».

У реальності ліки на основі медканабісу – ефективний помічник для пацієнтів з цілим переліком складних діагнозів. Саме тому вони дозволені вже у 56 країнах світу, серед яких чимало країн Європи, а також Ізраїль, США і Канада.

Так, при епілепсії медканабіс здатен зменшувати судоми, при розсіяному склерозі – знімати спастичну м'язовість, онкохворі не страждатимуть від блювоти і нудоти, які можуть бути побічними ефектами хіміотерапії. Медичний канабіс також полегшує стан людей, які живуть з хворобою Альцгеймера, глаукомою, хворобою Крона, хронічними болями різного характеру, допомагає впоратися з постійними болями, наприклад, після складних операцій, як-от ампутацій кінцівок тощо.

Це актуально як ніколи у зв'язку з великою кількістю поранених військовослужбовців та травмованих бойовими діями цивільних осіб

Сьогодні, через півтора року після початку повномасштабної війни і через дев'ять років війни в Україні як такої, це актуально як ніколи у зв'язку з великою кількістю поранених військовослужбовців та травмованих бойовими діями цивільних осіб. Саме тому дискусія про необхідність легалізувати медканабіс вже зараз виходить на новий рівень.

Та є важливий нюанс. Попри те, що такий закон дійсно потрібен Україні, пропонована Верховній Раді версія є недосконалою. За словами експертів, головна проблема медичного використання канабісу в Україні – саме в його юридичній класифікації, яку і

необхідно в першу чергу змінити. «Канабіс і його похідні розміщені в Таблиці I, а закон передбачає використання в медицині лише речовин із Таблиць II і III. Відтак, щоб похідні канабісу могли бути ліками, їх треба переносити в іншу таблицю. Або змінювати закон, дозволяти в медицині, крім Таблиць II і III, ще й Таблицю I. Звісно, такий шлях ламатиме всю логіку національної класифікації наркотиків, але юридично він помічний», – вважає співзасновник Маршу Свободи за реформи державної політики щодо наркотиків Тарас Ратушний.

*Просто ухвалити закон
– замало для того, щоб в
Україні почали
відбуватися справжні
зрушення в цій площині*

Існують також думки, що законопроект щодо легалізації медичного канабісу не відповідає інтересам людей та української економіки, а його норми перешкоджають створенню виробництва медикаментів на основі медканабісу в Україні. Зокрема йдеться про мораторій на ввезення в Україну будь-яких речовин для виготовлення українських медзасобів до 2028 року.

Законопроект про легалізацію медичного канабісу в Україні може бути розглянутий в другому читанні вже у вересні цього року. Та найголовніше тут – щоб до того моменту у його тексті більше не залишилося жодних різночитань та «підводних каменів», які можуть ускладнити запуск такої корисної й справді потрібної ініціативи. Адже просто ухвалити такий закон – замало для того, щоб в Україні почали відбуватися справжні зрушення в цій площині. Реалізація має бути ефективною, а всі механізми для регулювання дії нового закону мають працювати злагоджено.

Олександра Горчинська

Олександра Горчинська (Oleksandra Horchynska) – журналіст сайту NV. Раніше вона працювала в таких українських виданнях, як Update, Weekend і Detector Media. Присвячує свої матеріали соціальним проблемам і табуованим у суспільстві темам, включно з ЛГБТК+, сексуальними послугами, гендерною дискримінацією, домашнім

наси́льством і ба́гатьом іншим.

